

Csak három fascista miniszter marad Mussolini kormányában.

Megszűnik a feketeinges milícia.

Róma, június 26. Politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány küszöbön álló átszervezésénél csak a honvédelmi miniszter, a tengerészeti miniszter és a belügyminiszter marad meg a helyén. A kabinet valamennyi többi tagját kicserélik és pedig olyanokkal, akik nem fascisták ugyan, de a fascizmussal bizonyos kapcsolatuk van.

Róma, június 26. Egy beavatott politikus közlése szerint Mussolini novemberig elnapolja a kamarát. Ősszel visszatér a parlamentáris rendszerhez és a kiengesztelődés szellemében fogja a kamarát vezetni. Ennek egyik mozzanata az lesz, hogy az ellenzék részéről gyűlölt feketeinges miliciát a hadügyminiszter alá tartozó hadseregrésszé alakítják át. Ha mindez megtörténik, akkor Mussolini késő ősszel visszatér a parlamentáris rendszerhez.

Róma, június 26. Az a fellelvés, hogy Matteotti holttestét a gyilkosok elégették, mindinkább valószínűvé és elfogadhatóvá válik. A Tribuna az elégetés megtörténtét az eddigi nyomozás alapján a következőképpen rekonstruálja: Dumini a gyilkosság után a Vio-tó mellett elrejtette a holttestet egy bokorban és azután visszatért

Rómába, hogy megbizósítsa a gyilkosságról jelentést tegyen. Ezek azonban félték, hogy a tett színhelyén elrejtett holttest megtalálják és ezért azt kívánták, hogy térjen vissza a tóhoz és tüntesse el a holttestet. Valti és Galasi, Filippi titkára, autón két tartály petróleumot és három tartály benzint vittek magukkal és a tóhoz érve, autóból tették a holttestet és egy közeli erdőbe mentek, ahol egy fától védett tisztáson megálltak, a holttestet a földre tették, leöntötték benzinnel és petróleummal és azután meggyújtották. A nyomozás most az esetleges elégetés helyét kutatja. Egyes nyomokra a csendőrség már is rábukkant, az erdő egyes részein erős füst érezhető, amelynek eredete égett húsra és csontokra vall.

Az osztrák szocialisták távirata az olasz szocialistáknak.

Bécs, június 26. Az osztrák szocialista képviselők táviratot küldtek Rómába, amelyben legmélyebb fájdalomnak és felháborodásuknak adnak kifejezést Matteotti meggyilkolása felett és kifejezik az olasz kamara szocialista pártjával való szolidaritásukat.

A chequersi találkozó hatása.

Páris, június 26. Herriot francia miniszterelnök tegnap este fogadta Crewe lord angol nagykövetet és hosszasan tanácskozott vele.

A Daily Mail diplomáciai munkatársa arról értesül, hogy Herriot nyomtatékosan megkérte az angol nagykövetet, kérjen sürgősen magyarázatot Macdonald angol miniszterelnöktől, hogy miért van eltérés abban a francia és angol hivatalos kommunikékben, amelyet a chequersi találkozóról hivatalosan kiadtak. Herriot különös súlyt vet arra, hogy megtudja, mit ért Macdonald azon a kifejezésen, hogy „a tartós együttműködés erkölcsi szerződése”. A francia miniszterelnök kijelentette az angol nagykövetnek, hogy a két hivatalos közlemény eltérése párisi politikai körökben föltűnőbb kellemetlen érzést keltett és nagyon fontos, hogy még ma a parlament ülése előtt, ahol Herriot hosszabb nyilatkozatot fog tenni, megkapja érdeklődésére a választ Londonból.

A tegnapi miniszteri tanácskozáson is szóba került a két kommuniké szövegének egymástól való eltérése.

Macdonald angol miniszterelnök tudvalevően táviratilag kérte az akkor Brüsszelben tartózkodó francia miniszterelnöktől, hogy tartsa titokban a chequersi találkozó részleteit. Herriot most kijelentette a Daily Mail diplomáciai munkatársának, hogy a tanácskozásról tett nyilatkozatai formailag és tartalmilag egyaránt megfeleltek a tényeknek. A francia miniszterelnök hangoztatta, hogy Brüsszelben a chequersi találkozásról csak azért nyilatkozott, mert az angol miniszterelnök az alsóházban sokkal többet mondott, mint amennyi a hivatalos kommunikékben volt. Herriot csak Brüsszelben ébredt annak tudatára, hogy a francia és az angol álláspont között még jelentős különbség van.

Páris, június 26. Herriot miniszterelnök, aki tegnap délután fogadta a berlini francia nagykövetet, hogy vele a németországi politikai helyzetről megbeszélést tartson, este felé lord Crewe angol követet fogadta a Quai D'Orsayn akivel hosszasan tanácskozott. A Petit Parisien szerint fel lehet tenni, hogy a londoni konferencia előkészítéséről volt szó.

Izgalom Londonban.

London, június 26. Itteni politikai körökben továbbra is nagy izgalom nyilvánul meg a chequersi konferencia által teremtett helyzet iránt. Azt a brüsszeli jelentést, amely szerint Herriot bizonyos katonai egyezség megkötésére tett volna ajánlatot, teljesen alaptalannak jelentik ki. Macdonald nem ment tovább yorki beszédjének ismétlésénél, amelyben kijelentette, hogy amennyiben Németország a Dawes-jelentés elfogadása után késlekedne a jóvátétellel, a szövetségeseket szoros kapcsolatban találja. Azokkal a híresztelésekkel szemben, amelyek szerint három Ruhr-kikötő megszállásának fentartását kívánják, arra utalnak, hogy nincs kizárva a lehetősége, hogy a miniszterelnök nem helyezkedik elutasító álláspontra az intézkedés tekintetében. Bizonyos lehet azonban, hogy ha az ilyen irányú óhaj-tást feltétel formájába öltöztetik, úgy a brit kormány-nak az ilyen irányú tervekhez való hozzájárulása nem

is jöhet szóba. Britt részről határozottan megcáfolják azokat az állításokat, amelyek szerint Németország bevonása alkalmával a tárgyalások második stádiumban arról volna szó, hogy Németországot fajt accompli elé állítsák. Angol körökben annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy a tanácskozásokat nem lehet Németország részéről úgy felfogni, mintha a szövetségesek a maguk akaratát akarnák ráerőszakolni Németországra. Bizonyosra vehető, hogy Németország a tárgyalások alatt megtalálja majd a megoldást, amely teljesen megfelel a konferenciába vetett reményeknek.

Mi volt Herriot és Macdonald jegyzékében?

Páris, június 26. A lapok jelentése szerint abban a francia brit jegyzékben, amelyet a katonai ellenőrzés kérdésében Németországnak küldtek, Herriot és Macdonald körülbelül a következőket mondják:

— Fel akarjuk hívni a német kormány figyelmét egy olyan körülményre, ami súlyos aggodalmat okoz a mi kormányainknak. Attól tartunk, hogy a német kormány nem hajlandó kedvező választ adni arra a jegyzékre, amelyet párisi nagykövete legutóbb kapott kézhez a katonai ellenőrzés tárgyában. Nyugtalanító jelentések érkeznek hozzánk, hogy bizonyos szervezetek újabb összetűzés veszélyét rejtik magukban, ezért Franciaország és Anglia azt kéri, hogy Németország nyugtassa meg jogos aggodalmait.

Állítólag Németország június 30-ig válaszolni fog a jegyzékre.

A brüsszeli tanácskozás.

Páris, június 26. Herriot és Hymans brüsszeli tanácskozásairól hivatalos közleményt adtak: Hangsúlyozták, hogy a megbeszélés a szoros barátság és a kölcsönös bizalom őszinte szellemében folyt le s a tanácskozás azt a benyomást keltette, hogy komoly előrehaladást sikerült elérni és hogy a küszöbön álló szövetségközi értekezleten sikerülni fog megnyugtató megoldáshoz jutni. A jóvátételi probléma ügyében Herriot a párisi sajtó képviselője előtti nyilatkozatában kijelentette, hogy nagyon meg van elégedve a londoni és brüsszeli megbeszélések eredményével. A sajtó nyomtatékosan hangsúlyozza a tárgyalások kiegyelőítő voltát.

Páris, június 26. Nagy érdeklődéssel néznek Herriot mai szenátusi és kamarai beszéde elé s megállapítják, hogy a francia miniszterelnök tekintélye csökkent, mert Brüsszelben a sajtótudósítók előtt túlságosan óvatos hangot használt és nem fogadta el teljesen Macdonald szándékait. Jellemző, hogy Herriot újabb felvilágosításért volt kénytelen Macdonaldhoz fordulni.

Mussolini bukása szükséges...

Páris, június 26. Az Eclair szerint Herriot angliai tartózkodása alatt az angol és német újságíróknak kijelentette, hogy Mussolini bu-

kása szükséges s mindent meglesz ennek előmozdítására. A lap szerint az angol újságírók diszkrecióból nem közölték ezt a nyilatkozatot, nem tudni azonban, hogy a német újságírók is ugyanígy fognak-e viselkedni. Herriot — írja a nem túlságosan Herriot barát — végre el fogja érni, hogy Olaszország teljesen elfordul Franciaországtól.

Ezer holdat ajánl fel a város az egyetem állandósítására.

Érdekes vita a csütörtöki tanácsülésen.

Szeged, június 26. (Sajdtudósítónktól.) A polgármester pénteken reggel a gyorsvonattal ismét Budapestre utazik, hogy részt vegyen azon az értekezleten, amelyet a kultuszminiszter hívott össze a nem állami kezelés alatt álló középiskolák tanárainak fizetésrendezése ügyében. Ez az értekezlet tíz órakor kezdődik a kultuszminisztériumban. Ugyancsak a kultuszminisztériumban egy másik, Szegedre nézve nagyon fontos értekezlet lesz, a Ferenc József-Tudományegyetem végleges elhelyezése ügyében. Ezen az értekezleten minden valószínűség szerint gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter fog elnökölni.

A csütörtöki tanácsülésen a polgármester bejelentette a tanácsnak elutazását és kikérte a tanács véleményét az egyetem állandósítására vonatkozólag.

A tanácsülésen hosszabb vita támadt a kérdés fölött, amelyhez ugyszólván minden tanács-tag főzött néhány észrevételt. Megkíséreljük a beszélgetés hű visszaadását:

A polgármester: A cél az, hogy az állam építse fel az egyetem épületeit. Fontos, hogy minél hamarabb felépítse, mert ha Erdélyt visszakapjuk — ami remélhetőleg hamar bekövetkezik — és az egyetem állandó jellege nincs itt biztosítva, úgy íthagy bennünket az egyetem, hogy nyoma sem marad. Arra kell tehát törekednünk, hogy minden erőnkkel előmozdítsuk az állami építkezés lehetőségét.

Taschler Endre főjegyző: Ingyen telket szívesen ad a város, de csak akkor, ha valóban megkezdik az építkezést.

A polgármester: A Kálvária-teret akarja az egyetem beépíteni. A város közönsége ötszáz hold városi bérföld huszonöt évi jövedelmét már felajánlotta erre a célra az egyetemnek az ingyen telken kívül. A kultuszminiszter ezt az ajándékot kevésnek találta, az egyetem is. A közgyűlés felemelte ajánlatát nyolcszáz hold bérjöveldelmére. Ezt is keveslik. En úgy gondolom, hogy legalább ezer hold föld ötven évi bérjöveldelmét kell felajánlanunk, mert borzasztóan fontos, hogy Szegeden maradjon az egyetem. Ez körülbelül tízenkét vagon buza-hozzájárulást jelent.

Taschler főjegyző: Másra is kell gondolni, nemcsak az egyetemre. Ha mindent az egyetemnek adunk, elvesszük más intézményekről a fejlesztés lehetőségét.

A polgármester: Képzeld el azt a lehetetlen helyzetet, hogy elmegy innen az egyetem. Pótolhatatlan üresség maradna utána. Ajánljuk fel azt az ezer holdat, de kössük ki, hogy két klinikát azonnal fel kell építeni, a belgyógyászati és a sebészeti. És kössük ki azt is, hogy az egyetem köteles a rókusai iskolát kiktírtetni.

Dr. Gadl Endre: Meg a felsőipariskolát is!

A polgármester (indulatosan): Meg mindent, még az egyetemet is!

Gadl Endre: Az ipariskola nagyon fontos intézmény.

Fodor Jenő: Érdekes tünet, hogy az utóbbi időben nagyon sok felsőipariskolát végzett fiatalember jelentkezik nálam adóhivatali gyakornoki állásért. Azt mondják, hogy kitanult pályájukon nem tudnak elhelyezkedni.

A polgármester: En felajánlok ezer holdat.

Taschler Endre: Sok lesz az! Elég ötszáz hold is. Ez is nagy adomány és már ez is más fejlődési lehetőségek rovására megy.

A polgármester: A szegedi egyetemnek most nincs itt Szegeden felszerelésén kívül semmije, még egy őrbódéja sem. Eppen ezért ezt az egyetemet lehet legkönnyebben megszüntetni, mert nagyon sok az ellensége. Biztosítanunk kell tehát minden áron az egyetem állandó jellegét. En felajánlom azt az ezer holdat.